

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ . . . 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ . . . 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P. edinosti je moč“.

VABILO na javni narodni shod, ki ga sklicuje pol. društvo „Edinost“ v gostilni gospoda Matija Sancin-Yrba v Škednju v nedeljo dne 29. t. m. ob 3¹/₂ uri popoldne.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
3. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okoličanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ sklicuje zaporedoma shode po okolici, a okoličanom je dolžnost, da se v velikem številu udeležijo teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

Javni shod

polit. društva „Edinost“ dne 22. novembra 1896
na Opčinah.
(Dalje)

Predsednik Mandič: Preiti nam je na tretjo točko: resolucijo za osnutje okrajnega glavarstva za tržaško okolico. Tej resoluciji je namen, da se nekoliko skrepi moč tistemu „očetu“, o katerem je ravnokar govoril gospod drž. poslanec Nabergoj. Ta gospod vam je tudi dokazal z izglede, kako potrebno bi bilo to. Prosim gospoda dra. Gregorina, da utemelji resolucijo.

Dr. Gregorin je spregovoril: Verujte, da so le najeti vsi oni, ki agitujejo med vami proti tej nakani. Šleparji so oni, ki vas strašijo, da pridete pod Sežano. Naš jedini namen je ta, da pritiramo do takih odnošajev, ko bode Trst ravno tako naš, kakor Italijanov. Že s tem je povedano, da mi nočemo proč od Trsta. In nekaj smo že dosegli; ne, dosegel je za nas komisar Vidusso. (Veselo.) Govornik je na to s praktičnimi izglede pojasnjeval posle občin v lastnem in prenesenem delokrogu in je dokazoval konkretnimi slučajji, ko-

like vrednosti bi bilo za okolico, ako bi se utestnila moč mestnega magistrata s tem, da mu vlada odvzame oblast prenesenega delekroga. Izvajanja govornikova so napravila viden utis na zborovalce. A ploskanje istih nam je pričalo, da se okoličani vnamejo za osnutje okrajnega glavarstva, čim bodo vsi dobro razumeli to idejo. Govornik je zaključil svoje izvajanje. Na vseh shodih je bilo že povedano, a povdarjati treba zopet — kajti take stvari treba praviti zopet in zopet —, da mi mestni Slovenci že iz lastne svoje koristi ne moremo zahtevati, da bi se okolica ločila od Trsta, kajti s tem bi zgubili svojo glavno zaščito, ostali bi osamljeni in zgubljeni bi bili. Mi mestni Slovenci vendar ne bomo delali sami proti sebi. To vam mora povedati že zdrava pamet. Ne ločitve, ampak le spremembe želimo v razmerah med okolico in mestom; spremembe v tem smislu, da bomo uživali jednake pravice, kakor nosimo jednake dolžnosti, da bomo bratje v tej občinski zvezi, ne pa sužnji! Mala kuratela nad mestno gospodo ne bode škodovala. Saj ta kuratela se lahko zopet odpravi, ako se gospoda poboljšajo. Seveda je malo nade v to. Resolucija za osnutje okrajnega

glavarstva se je vsprejela soglasno na vseh shodih. Odkrito vam priznavam, da smo se bali, da bode opozicije tu na Opčinah. No, sedaj se nadejam, da je ne bode. Treba pa tudi, da vsa okolica soglasno vsprejme resolucijo. Kajti, ako bi se kje pojavila opozicija, izkoristili bi to nasprotniki. Ako pa jednoglasno izrečemo svojo željo, potem tudi dosežemo, česar želimo. In tako se nadejam, da tudi na današnjem shodu se vsprejme resolucija za osnutje okrajnega glavarstva.

Predsednik Mandič: Kdo želi besede k temu utemeljevanju?

Za besedo se je oglasil posl. g. Ivan vitez Nabergoj:

Mnogi nas ne razumejo in si dajo vcepiti stvarij, ki so nemogoče. Meni je le do resnice, a če meni kje, da mi ni do resnice, naj le pobere kamen. Ločenja od Trsta ne bi dosegli, ako bi tudi zahtevali vsi okoličani, ker bi se temu upri mestni magistrat. Dokler je okolica tako dobra melzna krava, je gotovo ne izpusti magistrat. In če tudi ta krava pestane jalova, vsejedno ne bi šlo, ker imajo tu govoriti še drugi činitelji. Ali kakor rečeno: brez volje deželnega zbora ne dosežemo kaj takega. Njih je 48 v deželnem zboru, nas pa le 6. A pravico razdeljevati občino ima le dež. zbor, in sklepom istega treba da pritrdi tudi vlada, ker ali je že kdo zahteval od vas, da se podpisate na ločitev? Vidite, da so krivi proroki oni, ki vas mamijo in strašijo. Da pa prosimo okrajnega glavarstva, v to nas silijo sedanje razmere v tržaški okolici; razmere, ob katerih skoro ne bode več človeka v okolici, ki bi ne bil zaprt radi policijskih ali političnih prestopkov. To je žalostno, ker naši ljudje ne zaslužijo tega. Je pač med nami ljudij, katerih bi trebalo nadzorovati. To so pa oni, ki so postavljeni od magistrata, da nadzorujejo nas. Pri nas na Preseku se dogaja n. pr., da capovilla razgraja pe gostilnah. Nedavno se je dogodilo, da je bila cela družba zaprta v gostilni preko devoljene ure. Ko je neka žena prišla klicat moža, naj gre domov, odgovoril je capovilla: Pu-

PODLISTEK.

88

Prijatelj Lovro.

Črta po resnici. — Spisal August Šenoa. Prevel C—š

Došel je ta nesrečni osmi dan. Trebalo se je lečiti. Meni je bilo hudo, a hudo je bilo tudi Lovru. Kakor bratje smo prebili toliko veselih in tužnih dni, a sedaj se moramo ločiti! Spremil sem ga na kolodvor. Poljubila sva se.

„Dal Bog, da bi se zopet srečna videla v našem kraju“, sem rekel.

„Da bi Bog dal!“ je odvrnil Lovro. Zvonec je zazvonil drugikrat in Lovro je odšel.

Čez nekoliko časa mi je pisal, da je bil pri stariših. Mati mu je oslabela, obnemogla. Oče da je mrk, trd, nevesel. V hiši je beda.

„Ju sam si lahko misliš, brate“, pisal mi je, „kako mi je bilo pri duši“.

Od onega časa nisem dobil več pisma od prijatelja Lovra. Temu se nisem čudil ni najmanj. Ljudje književniki ne pišejo radi pisem. Kar sem čul o neki novinarski polemiki, v katero je bil zapleten Lovro. Govorilo se je tudi o dvoboju. Polzvedoval sem natančneje. Na novem mestu svojega poklica zagledal se je Lovro v lepoto neke

deklice. Bila je visoka, belo-poltna, črnooka, črnolasa — pravi iztočni biser. Ali kolikor je bilo lepote na njej, toliko ni imela sreče. To demoneško bitje, oboževano od vseh, je razpenjalo svoje mreže proti vsakemu mladeniču brez ozira, a ko je opazila ta „mramornata nevesta“, da mladenič nori od ljubezni, odbila ga je hladnim posmehom. Tudi Lovro je postal žrtva te bogate neusmiljenke. Strasten kakor je bil, zapel se je bil v polemiko z nekim soljubimcem. Nastal je škandal. Lovru ni bilo več obstanka v onem mestu.

Toliko sem vam povedal na kratko, več nisem mogel poizvedeti. Kaj naj stori siromak sedaj? vprašal sem se v skrbi. A ni minulo mnogo časa, ko smo čitali v uradnem listu. „G. Lovro N. je imenovan profesorjem gimnazija v S v Dalmaciji“. Zamislil sem se. Zakaj je Lovro zapustil Hrvatsko? Zakaj? Ali da! Ali mu ni rekel šjor Antonio: „Pridite v Dalmacijo!“ Lovro išče Dalmatince, sem si mislil. In nisem se goljufal. Neki prijatelj mi je javil malo zatem, da Lovro ženi tisto bogato siroto, o kateri nam je bil govoril Anton. Ali ni to čuden slučaj? A vendar resnica, cela, prava resnica! Dobro, sem si mislil, po dolgi Odiseji!

(Zvršetak pride).

Iz gledališkega življenja dunajskega.

IV.

Čem bolj se pečamo s kakim umotvorom, tem bolj izpoznavamo in cenimo njegove vrline. Zlasti pri izbornih glasbenih delih imamo tem večji užitek, čim pogostejše jih čujemo, ker vedno zasledimo pri njih novih vrlin; v tem ko pri slabših proizvodih, tudi ake za hip omamijo in ugajajo, pri ponovitvah zazremo vse nedostatke in napake; kakor n. pr. pri sliki, ki morda na prvi hip ugaja, le natančnej pregled odloči o njeni istiniti veljavi. In tako tolmačimo si lahko, da je občinstvo večkrat z navdušenjem sprejelo kako opero, ki pa je propala v kratkem, a mnogokrat tudi zelo hladno bilo pri premijeri opere, ki si je potem v kratkem pridobila največje stave in priznanja.

Tudi „Prodana nevesta“ o prvi uprizoritvi 2. maja 1866. ni vspela tako, da bi mogel njen skladatelj upati, da postane Čehom najpriljubljenejša opera, kaj še, da postane dika in ponos naroda, ter da zanese slavo njegovo tudi med tujce. Seveda je bila prvotno v mnogo skromnejši obliki, kakor spevoigra v dveh dejanjih; šele 1870., ko se je imela predstavljati v Petrogradu, predelal je skladatelj v trodejansko opero in jej upletel baleta.

stite ga, saj je v dobri družbi. (Smeh in veselost. Klici: A vsi nismo taki! Ta klic je došel od navzočega capoville openskega). Capovilla proseški je že večkrat pretepal mirne ljudi, a nikdar se mu ni zgodilo ničesar. Jaz pa menim, da kdor greši, naj bode kaznovan, če je tudi slučajno capovilla. Okrajno glavarstvo ne bi trpelo takih stvari. A kakih vnebovpiščih stvari vemo še, katerih ne smemo praviti javno! Završujem s prošnjo: bodite previdni, prepričajte se, sodite po svoji vesti. Ako bodete jedini, zlozni, pojde gotovo na bolje. Že sedaj je videti, da naše postopanje ni brez utisa na nasprotnike, in tudi laškemu časopisju je poznati, da gospôdo nekaj — kako bi rekel? — srbi. Ako smo solidarni, smo tudi močni.

Zborovalec Josip Grgič želi pojasniti, kako daleč sezajo pravice capoville?

Naber goj: Oblast capovil je natančno označena v pravilniku, v druge stvari se nimajo utikati in jih tudi ni treba ubogati. In do tega celó nimajo nikake pravice, da bi vas silili, da morate voliti tega ali onega. V volitve se nimajo utikati čisto nič. Kadar vas hote strašiti, le pritožite se.

Zborovalec Ivan Marija Daneu se pritožuje, da se na kontrolnih shodih vse čita le v italijanskem jeziku. Tega ne bi smelo biti. Ako smo dobri za vojake, mora se govoriti z nami v našem jeziku.

Na splošno začudenje se je oglasil za besedo openski capovilla Daneu. Mož je hotel opravičevati samega sebe, a naletel je na splošno opozicijo lastnih sovaščanov. Ker pa je samega sebe imenoval „župana“, zavrnil ga je poslanec Naber goj: Jaz poznam samo jednega tržaškega župana, a ta je gospod Pitteri. (Burna pohvala.) Na vaša opravičevanja vam moram odgovoriti, da vi niti smožni niste, da bi preveli italijanski akt na slovensčino, torej ga tudi razglasiti ne morete na obeh jezikih, kakor ste trdili. (Splošna pohvala. Capovilla je obmolnil.)

Za besedo se je oglasil na to odvetnik dr. M. Pretner: Častiti zborovalci! Opčine so pred vratmi Trsta in obojestranski interesi se spajajo vedno bolj in se morda še tesneje sklenejo po železnici, ki se bode zidala danes ali jutri. Kdo bi ob takih okolištinah mislil na ločitev? Toda tu je druga važna stvar. Razmere postajajo slabeje od dne do dne. Tudi mi bi želeli, da bi mirno živeli med seboj kakor dobri sosedje. A kdo je vzrok, da ni tako, kdo je kriv na tem? Krivda je na strani magistrata. Saj ste čuli, kako po „očetovski“ skrbi za nas! Le ozrimo se okoli. Kako je s pravicami našega narodnega jezika? Naš jezik ima veljavo povsodi in tudi pred prestolom našega milostljivega vladarja (burno ploskanje), le na tržaškem magistratu ne najde milosti. Zakaj tako, ko vendar tudi vi pomagati vzdrževati občino? Odvzeli so vam vse nekdanje pravice. Nekdaj ste se nadzorovali sami, imeli ste samostojne župane?

„Prodano nevesto“ sem čul v prvič z največjim zanimanjem prilikom narodopisne razstave v Pragi 1891. Predstava je bila — v „narodnem divadlu“, istinito izborna. Leto za tem predstavljali so jo češki gostje v dunajski gledališki razstavi v pratrju v začasnem gledališču. Tedaj mi je bila prilika poleg nje izpoznati še dve drugi slovanski (češki) operi. Ta predstava je bila osodepolna; ona je raznesla Smetanovo slavo širom sveta. — 1893. se je predstavljala opera (v nemškem jeziku) nad 50krat v gledališču ob Dunajčici. Dasi to ne šteje niti v orkestru niti v pevskem osebju močij, ki bi se mogle jednatiči dunajskim ali pražkim operam, bile so vendar ondote predstave tako skrbno uprizorjene in marljivo izvedene, da so zaslužile pohvalo. Kot Mařenka pridobila si je gd. Lejo, rodem iz Slovaškega, toliko priznanja, da je vsled tega prestopila k operi in si stekla mnogo slave v Italiji in zadnje dni tudi na Nemškem. — Ker sem torej imel že preje opetovano priliko, slišati to skladbo, zanimalo me je zlasti, kakošna bode uprizoritev na dvornem gledališču. Da je svetovnoznani, orkester da so prve umetnijske moči, ki so dobile glavne vloge, da je izvežbani baletni zbor že porok dovolj za sijajni uspeh, o tem mi ni bilo dvomiti. In v istini je bil zaslužen sijajni uspeh. Ulogi Mařenke in Jenika ste bile v istini muzikalno izborno izvršene; le v igri zdelo se mi je Mařenka preveč koketna za pošteno kmetko dekle. Kecal pa je predstavljaj

A danes! Danes so vam naprtli capoville in komisarije. Kje je vaša svoboda? Ali je to pravica?!

Poglejte svoje šolstvo! Znana je resnica, da malo more oni, ki malo zna. To pa velja še posebno za kraje blizu mesta. A poglejte, koliko otrok je po tržaški okolici, ki ne znajo ničesar! Magistratu je le do tega, da se otroci učé laško; na drugo ne gleda, kakor da bi otroku ne trebalo drugega znanja! Gropadi nočejo dati šole, dasi bi bila tam krvavo potrebna, pač pa trosijo tisočake in tisočake za nepotrebne laške vrtnice med okoličani. (Oni na Greti je stal 30.000 gld.)

Nič bolje ne skrbi mesto za gospodarstvo po okolici. Mesto dobiva velikanske podpore od države. Milijone in milijone je že dala država za razne naprave, n. pr. tudi za javna skladišča. Ali pa ste kedaj čuli, da bi bilo mesto prosilo podpore za gospodarske potrebe v okolici? (Klici: Nikdar še!) Vidite torej! Ali ste potem res dolžni toliko hvale mestnemu magistratu? — Kmetijstvo peša po okolici. Povsod drugod se dajejo podpore v pomoč kmetijstvu, le pri nas ne. To je zopet tista očetovska skrb tržaškega magistrata za vas! Koliko škodo vam delajo trina uš, peronospera itd., a kako bore malo se stori proti tej nadlogi! Reklo se je popred, da nekdanj ste morali sami plačevati šole, ceste, itd. Ali jih morda ne plačujete tudi danes? Če pijete čašo vina, že ste nekaj dali občini za nje potrebe. Koliko večje so obične doklade, sosebno pa užitnina, nego so bile nekdanj? Nekdanj ste plačevali doma, sedaj pa morate nositi doli v Trst. Tu treba pomoči. Le poglejte Barkovlje, kako borna cerkva je tam. A stori se ne ničesar vzlic vsem prošnjam in vzlic dejstvu, da Barkovlje dajejo velikih dohodkov občini. Ali je to skrb za okolico?

Okolica ne dobiva ničesar in ne uživa nikačega spoštovanja. Ako okoličani pridejo na kako procesijo v Trst, jih že zaničuje mestna gospoda: kaj iščejo ti ščavi tu? Ali je to dolžno spoštovanje? Zasramujejo celo vaše poslance in žaliyo s tem vso okolico.

Kdo je torej kriv, da se hočemo nekoliko osvoboditi od magistrata? Magistrat sam. Okrajno glavarstvo bode cesarska oblast, na kateri najdemo pravice in spoštovanja. Zato vas prosimo, da jednoglasno vsprejmete resolucijo za osnutje okrajnega glavarstva. Pokazati moramo soglasno, da tudi okolica ima svoje pravice. In to bode koristno za vseh. (Navdušeno pritrdjevanje in živoklici.)

(Zvršetek pride.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 26. novembra 1896.

Domači prepír. Pod tem naslovom piše „Slovenec“ od dne 24. t. m. na prvem, na uvodnem mestu. Zazrši ta naslov pograbili smo hitro po listu, meneči, da se konservativni dnevnik bavi s onim nesrečnim vprašanjem, kateremu pravimo

z izborno drastiko novoangažovani slavljenci češki pevec g. Heš, ter največ pripomogel k lepemu vspehu. Glas njegov pa je nekoliko prešibek za veliko gledališče. Tudi ostale vloge so bile vseskozi v dobrih rokah, tako, da je opera podala zopet jedenkrat vzgledno predstavo, kar v zadnjih časih postaja sicer vedno redkejše. Režija je storila skoro preveč, in živahno kretanje v ozadju le prerado odvrta pozornost od glavnega dejanja. Tako je bilo med prvo arijo Mařenke in naslednjim dvopevom njenim z Jenikom videti tam celo pretepanje in aretovanje, kar je pri nekaterih poslušalcih vzbudilo nehoté smeh ter tako povzročilo kratko motenje. To ne odgovarja ni potrebi, ni ideji apistateljvi, ki vendar povdarja popreje v zboru, da vsi odidejo na ples, tako da ostaneta zaljubljenca sama na pozorišču.

Slovenec je opera dobro znana po predstavi v ljubljanskem gledališču. Jaz sicer nisem sam imel prilike, da bi jo slišal tam, ker je bilo za časa mojega bivanja ondí zatvorjeno, a čul in bral sem o nji in o uprizoritvi samo prav ugodna poročila. Zato upam, da se kmalo zopet uprizori ter da ostane vedno repertoarna opera slovenskega gledališča; saj je, tudi ne gledé na to, da nam je kakor slovanska skladba najbližja, v istini jedna najboljših in najdovršenejših muzikalnih umotvorov, kar so jih spoznali Slovenci, in gotovo jo bodo cenili vredno tudi oni, ki se tolikanj navdušujejo za druge glasbotvore. Severus.

naš domači, medsebojni slovenski prepír. Ta prepír je rana, ki nam donaja neizmernega zla, ker nam izpodjeda sile in nas veže na rokah in nogah, da ne moremo koncentrovati svojih, itak že šibkih sil v obrambo pred drugorodnim nasprotnikom. Zavedajoči se te velike škode, izvirajoče iz nesrečnega domačega prepíra razvoju narodu in borbi istega za svojo bodočnost, se seveda posebno zanimamo za sleherni pojav, ako je v zvezi s tem prepírom. Sleherno izjavo o tem našem domačem vprašanju jemljemo v roke strahom in upom: strahom, da se je z isto vrglo novega goriva v v plapolajoči in uničevalni zubelj, in zopet z nado, da se je morda vendar enkrat spregovorila beseda trezne razsodnosti in spoznanja o pogubnem početju slovenskih rojakov.

Takim zanimanjem smo vzeli v roke omenjeno številko „Slovenca“. Motili smo se: „Slovenec“ ni govoril o našem domačem slovenskem prepíru, ampak o prepíru oziroma o odnosajih med Avstrijo in Ogersko. Vendar pa je „Slovenec“ v svojih izvajanjih o „domačem prepíru“ med Avstrijo in Ogersko došel do zaključka, v katerem je obsežena prekoristna morala, prekoristen pouk tudi z ozirom na naš domači slovenski prepír.

Člankar pripoveduje, kako so vladna glasila ogerska v najnovejšem času uprizorila pravo gonjo proti kabinetu grofa Badenija s tem očitnim namenom, da bi dokazala, da je prvi pogoj za dobre odnose med obema polovicama države ta, da so v avstrijski polovici na krmilu — nemški liberalci. Iz te trditve so logično sklepala ogerska glasila, da je dolžnost vladi pritiskati o bodočih volitvah v ta namen, da se levčarji vrnejo v zbornico pokrepljeni in pomlajeni. Tudi z dobrim nasvetom v ta namen so bili pri rokah ljubi madjarski sosedje: grofu Badeniju, kakor voditelju prihodnjih volitev, bodi priporočen v primerno uporabo recept — barona Banffyja. Res je tako, kakor pravi „Slovenec“. Tam na Ogorskem je teklo sicer tudi malce krvi o volitvah, — in kri je poseben in dragocen sok — toda kaj dé to, ako se tudi v Avstriji uprizori kaj takega, kar je nerazsodna Evropa sicer nazivala „evropski škandal“, ako pa ima ta škandal plemeniti namen, da pomore na noge židovskemu liberalizmu! Evropa naj se le zgraža kakor hoče: gospodstvo židovskih liberalcev v Avstriji je potrebno že zato, da se zagotovi absolutno gospodstvo Madjarov v obsežju vnanje politike vse monarhije. A ker je notoriška istina, da oni, ki ima v svojih rokah vnanjo politiko, vedno lahko upliva tudi na notranje odnose, je jasno, da z rehabilitacijo nemških liberalcev bi bilo zagotovljeno še nadaljnje gospodstvo madjarsko nad vsemi avstrijskimi narodi. Z rehabilitacijo nemških liberalcev obnovila bi se pogodba z Ogorskó tako, kakor hoté Madjari in bi mi nadalje plačevali tribut Madjarom, a le-ti bi iz našega lanu pleli vrv, s katero bi dušili našo političko silo, našo trgovino in našo industrijo.

„Slovenec“ člankar zatrjuje na to, da se je temeljito izjavila ta madjarska nakana. Jedino od todi da prihaja sedanja napetost med ogersko in avstrijsko vlado. Toda grofu Badeniju da se ni treba bati vseh teh groženj. Umestne svoje opazke zaključuje „Slovenec“ doslovno: „Grof Badeni pa naj si dobro zapomni sedanjo polemiko, katera naj ga uči, da ima v protimažarskih vprašanjih ogromno večino avstrijskega prebivalstva za seboj, ter da se mu tedaj ni bati tudi — kujajočih se Mažarev. Sloga jači, nesloga tlači — to pa velja avstrijskim poslancem v vrhovno načelo, kadar nastopijo pot v boj proti svojim mažarskim kolegom. Potem tudi vspehi ne bodo izostali.“

Ali ste čuli? Kdo ne bi pritrdil „Slovencu“, da treba zločnosti med avstrijskimi poslanci v obrambo pred madjarsko objestnostjo? Zlato resnico je napisal „Slovenec“, ali poprosili bi ga, da bi co resnico apliciral tudi na naše slovenske odnose, in da bi porabil svoj vpliv v to, da si zapomnijo vsi naši poslanci, da „sloga jači, nesloga tlači“. Med raznimi avstrijskimi poslanci so vendar najrazličnejša politička in verska mišljenja. Ako pa ta razlika nikakor ne moti „Slovenca“, da ne bi pozival poslancev na zločnost v odporu proti Madjarom, zakaj naj bi bila razlika v menenjih slovenskih poslancev ovira zločnemu delu, ke gre za korist

naroda? Ako je potrebna zloznost med avstrijskimi poslanci v obrambo gospodarskih koristij te državne polovice, je istotako potrebna in še bolj možna zloznost med slovenskimi poslanci v obrambo koristij naroda slovenskega pred zlobo in krivičnostjo vnanjih, ukupnih nasprotnikov!

Take zloznosti zahtevamo mi zagovorniki zedinjenja vseh hrvatskih in slovenskih poslancev v jeden klub. Zavzemši se danes zopet za to potrebo, nismo storili družega, nego to, da smo lepi pouk, ki ga je dal „Slovenec“ za avstrijske odnose, aplicirali na naše slovenske odnose. Ako si moremo želeli zloznega postopanja z drugorodnimi drugačemišljeniki, kadar ravno potreba tako nanese, bilo bi naravnost nerazumljivo in neslovensko, ako bi odbijali od sebe sorojaka in žrtvovali ukupno korist le zato, ker so ob izvestnih vprašanjih ne strinjamo žnjim? To je morala iz članka „Slovenčevega“ o „domaćem prepiru“.

Jugoslovanski klub. Glasom soglasnih poročil z Dunaja sešli so se danes opoldne hrvatski in slovenski poslanci, da se posvetujejo radi osnutja ukupnega kluba v bodoči poslanski zbornici. Iz poročil je posneti tudi, da se posvetovanje završi zaželenim vspehom. Mi, ki smo bili dosledni in goreči zagovorniki ideje ukupnega kluba, pričakujemo seveda upravnost nestrpnosti avtentične vesti o zvršetku današnjega posvetovanja. Blagoslovljali bodemo oni trenotek, v katerem se spolni naša goreča želja.

Državni zbor. Včeraj je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o uravnavi plač državnim uradnikom. Posl. Vašaty je rekel, da je vlada predložila ta načrt le zato, da bi pomogla nemški levici. Kakor znano, ni dosegla svojega namena, levica je vendar v popolnem razsulu. Ker je večina zbornice za to, da te predloge imajo stopiti v veljavo s 1. julijem 1897, vlada pa se upira določenju termina, je vsa stvar stopila v nekaj kritičen položaj. Vlada je namreč prijavila predsednikom klubov, da, ako bi zbornica pritrdila terminu 1. julija, umakne vso predlogo, v kar da je že pooblaščen od najvišje strani.

Pametna beseda. Koliko ogorčenja in koliko bojev je izzvala že zahteva Nemcev, da se nemški jezik mora potom zakona proglasiti državnim jezikom! Sedaj pa se je oglasil celó pameten nemški list — „Leitmeritzer Zeitung“ —, ki svari Nemce, naj odnehajo od te zahteve, od katere ni pričakovati praktičnega vspeha za Nemce, ki pa vendar vzbujajo v Slovanih srd in nevoščljivost do Nemcev. — To je bila enkrat pametna beseda. Da bi le nemški narod sprevidel, da ves „državni jezik“ je le agitacijsko sredstvo v rokah voditeljev, kateri poslednji sami dobro vedo, da ne dosežejo tega, za kar — kriče, dokler bode v Avstriji več Slovanov, nego pa Nemcev. Spoznanja treba Nemcem. Za spoznanjem pride streznjenje, a za streznjenjem kmalu tudi sporazumljenje.

Poslanska zbornica ogerska. Včeraj se je sešla nova zbornica ogerska, izvoljena na poznani način; a že dogodki te prve seje so se razvili v strogo obsodbo načina, kakor je baron Banffy došel do svoje večine. Člen Košutove frakcije Komjathy je izjavil namreč, da se ne udeleži otvorjenja zasedanja po kralju, ker se bode isto vršilo v kraljevi palači in ker na tej palači veje črnorumenasta zastava. To je nečuvstvena demonstracija Košutovcev proti državi in dinastiji. A vodja teh istih Košutovcev je bil zavzeznik in soboritelj vladne stranke, oziroma barona Banffyja. S tem je dovolj označena zbornica, ki je nastala s tako pomočjo, a označena je tudi vlada, ki se ne sramuje pomoči od take strani in ki je hotela imeti tako zbornico. Ministerstvo Banffyjevo je res že zdrelo za odslovitev.

Srbski kralj v Rimu. Kralj Umberto je podelil kralju Aleksandru veliko verižico reda Annunziata, srbskemu vojnemu ministru pa veliki kordon reda Sv. Mavricija in Lazarja. Tudi častniki spremstva srbskega kralja so dobili odlikovanja, med temi prvi pobočnik veliki kordon italijanske krone.

Včeraj (25.) popoldne se je kralj Umberto dolgo časa razgovarjal s srbskim kraljem. Zvečer je bil slavnosten obed v kvirinalu, katerega so se udeležili tudi dvorni dostojanstveniki, zastopniki vojaških oblasti in deputacija občinskega zastopa.

Kralj Aleksander — „bosanski kralj“. Balkanski dopisnik praških „Narodni listy“ poroča iz Belegrada, da tamošnji politični krogi potrjujejo, da je Avstrija ponudila srbskemu kralju naslov „kralj Bosne“ (?). S tem da hoče Avstrija priznati supremacijo srbske narodnosti v Bosni. Avstrijska vlada da želi s to ponudbo doseči, da bi bila Srbija nasproti Avstriji to, kar je Bolgarska nasproti Rusiji (?). — Ta ponudba Avstrije da tolmači tudi govorico, da je sultan baje izjavil črnogorskomu ministru za zunanje stvari, da je pripravljen odstopiti svojo sovreniteto nad Bosno in Hercegovino Srbiji ali pa Črnigori. — Slednjič je opomniti, da ima najmlajši sin kneza črnogorskega, Peter naslov „vojvoda hercegovski“, a Avstrija da nikdar ni eporekala temu naslovu. (Ali ni v tej vesti nekoliko preveč srbofilstva? Ur. „Ed.“).

Različne vesti.

† **Ivan Karabaić.** V Pergine na Tirolskem je umrl dne 15. t. m. g. Ivan Karabaić, bivši okrajni glavar v Kninu, vitez Fran Josipovega reda, itd. itd., in nečak kanoniku Karaibaiću v Trstu. Pokojnik je bil vrl hrvatski rodoljub, ki je kazal ljubezen do svojega naroda tudi potem, ko je postal politični uradnik. Radi njegovih vrlin in poznanja jezikov ga je bila vlada poslala na Cetinje kakor tajnika avstrijskega poslanstva. Služil je tam pod polkovnikom Thömelnom in Milinkovićem. I tu si je pridobil splošno zaupanje in spoštovanje. Marsikateri delikatni nalog je izvršil v popolno zadovoljstvo svojih predpostavljenih. Leta 1889. je bil imenovan okrajnim glavarjem v Kninu. Na novem mestu trebalo je previdnega, celega moža in neumorne delavnosti, kajti odnosi so bili skrajno zmedeni radi razlike veroizpovedanja med prebivalci. A pokojni Karabaić je bil mož na svojem mestu. Toda upravnost njegova neumorna delavnost nakopala mu je težko bolezen, ki ga je prisilila, da je moral v pokoj pred jednim letom in pol, a sedaj ga je smrt rešila trpljenja. Smrt pokojnikova je hud udarec dobremu mu stricu, kanoniku Karaibaiću, kajti pogreznile so se v grob vse lepe osnove, ki jih je imel se svojim nečakom. Toda g. kanonik bōdi uverjen o iskrenem sožalju vseh prijateljev in čestilcev svojih.

O novem škofu na Krku. Tudi dunajska „N. Fr. Presse“ je jako zadovoljna z imenovanjem vč. g. dra. Mahničja škofom na Krku. Tudi dunajski list povdarja, da je novi škof nasproten „slovenskim agitacijam“.

Ne da bi hoteli pripoznavati več važnosti tem izjavam, nego jo je treba pripisovati izražnim — željam, vendar hočemo opozoriti novega vladiko, da te želje so želje Židov, brezvercev in smrtnih nasprotnikov onega slovenskega rodu, katerega sin je tudi novi vladika. Nasprotnik „slovenski agitaciji“! To je usodna beseda za naše razmere istrske, kajti iz teh tužnih razmer ne izidemo nikdar — brez agitacije, to je brez poučevanja tlačenege ljudstva. Proti toli ukoreninjenemu zlu treba „agitacije“ — poučevanja in zavzemanja za zapuščeno ljudstvo — veliko „agitacije“, kajti hudo bolezen je treba lečiti radikalnimi sredstvi. Kdor se je torej izjavil nasprotnikom „slovenski agitaciji“ po Istri, ta je povedal, da je obsodil narod hrvatski in slovenski po Istri na — narodno smrt. Ali si bode novi vladika res hotel za tako ceno pridobiti naklonjenost onih, ki niso naši?!

Zopet narodna zmaga v Istri. „Pravica in mir sta se poljubila“. Te besede sv. pisma so se spolnile o ravnekar dovršenih volitvah za občino Dubašnico. Hrvatska stranka je zmagala v vseh treh razredih. In s tem se je porušila zadnja italijanska občina na lepem otoku Krku. Porušili so to zadnjo postojanko vrli hrvatski kmetje. Ko so Italijani jeli slutiti, da propadejo, prešinila jih je — kakor povsod drugod, kjer se jim maje stol — miroljubivost in želeli so si — kompromisa. Nekateri prvaki naši — da pokažejo, da jih ne vodi strast — bili bi morda pristali v kompromis, toda večina volilcev se je odločno izrekla proti taki popustljivosti. Prav tako! Italijani naj se pokažejo tolerantne tam, kjer imajo moč v rokah, potem jim bodemo radi sledili tudi mi. Nasprotna stranka je uročila utok. Ta je lepa. Nasprotniki so bili na krmilu, oni so sestavili volilne liste, a potem — rekurirajo! Živela najnovejša sestra v kolu narodnih občin naše Istre!

Nepotrjen zakon. Novi lovski zakon za Kranjsko, ki ga je bil vsprejel kranjski deželni zbor, ni dobil Najvišjega potrjenja. Vlada se namreč boji, da občinski predstojniki, ki bi imeli soditi o lovskih škodah, pri tem ne bi ravnali dovolj objektivno.

Nova nevarnost za „nemško“ Celje. Kakor izraža neki celjski nemški list, preti celjskim Nemcem nova nevarnost v tem, da so dosegli Slovenci pri ministerstvu za pravosodje razdelitev okrožnega sodišča v Celju. S tem da se mora doseči „poslovenjenje“ Celja. Kajti, pomislite, ljudje Božji: novi okrožni sodišči za Maribor in Celje dobite slovenskih uradnikov; uredovalo se bode večinoma slovensko in — porotniki bodo skoro izključno Slovenci! Škoda, da nam omenjeni listič ne pove, kje vlada vzame toliko Slovencev, ko vendar nemški listi trobijo v jednem, da Slovencev niti ni, ne v Celju ne v Mariboru?!

Zlata poroka na cesarskem dvoru. Te dni je slavil najstarejši sluga na cesarskem dvoru na Dunaju, Ivan Friedl, svojo zlato poroko. Star je 85 let, njegova žena je za 8 let mlajša. Friedl služi kakor pomagač za užiganje in čiščenje svetilk. V službo je stopil še za časa vlade cesarja Frana. Zlata poroka se je vršila v dvorni kapeli, kar je za jubilarja največja čast.

Nov zdravnik. Doktor zdravilstva Avgust Gregorič je dobil dovoljenje, da sme vršiti zdravniško prakso v tržaški mestni občini.

Družbi sv. Cirila in Metoda na Greti. „Komunski trobec“ je daroval 72 stotik, katere je vdobil za trobenje pri „Kajfeževi kvadrilji“ na Greti „Rado ide itd.“, je dodal 1 krono ker Barbara ni dovolila žlico mazurina.

Slovanska čitalnica v Trstu vabi uljudno p. n. gg. člane na družbeni promenadni koncert, ki ga priredi v soboto dné 28. novembra 1896. v društvenih prostorih. Sodeloval bode oddelek vojaškega orkestra c. kr. pešpolka št. 87. Vspored: 1. „Naprej“, narodna koračnica. 2. Till: „Vas na hribi“, Ouvertura. 3. Dvorak: „Caprice“ iz narodnih pesmi. 4. Pepel: „Helena“, polka. 5. Komžak: „Gavotte“. 6. Ipavec: „Domovina“ duet. 7. Blaschke: Potpourri. 8. „Nočni stražari“, koračnica. Pričetek ob 8¼ uri zvečer. Po koncertu plesna zabava. Člani, ki žele povabiti goste, dobé potrebne ustopnice pri odboru, ako mu to javijo dva dni prej.

Učiteljsko društvo za Sežanski šolski okraj zborovalo bode dné 3. decembra 1896 ob 10. uri popoldne v šolskem poslopju na Devinščini pri Proseku s sledečim dnevnim redom: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Prečitane in overovljenje zapisnika zadnjega zborovanja. 3. Prostoročno risanje s praktičnim poskusom. 4. Razgovor o našem gmotnem stanju. 5. Nasveti.

Vihar. Burja, ki je včeraj popoldne jela briti z vso silo, razburkala je morje strašansko in proizročila marsikojno nezgodo v pristanišču. Tako n. pr. je burja gnala pred seboj parnik „Adria“, ki se je hotel zasidrati v novem pristanišču ter ga vrgla ob italijansko jadranico „Palestrina“. Vsled te kolezije ulomila se je „Palestrina“ stran in sti se zlomili dve jabolji. Pozneje je remorkér „Pluto“ vlekel isti parnik „Adria“ na drugo mesto, toda burja je vrgla parnik ob jedno bojo, da si je vsled tega ulomil stran ter se v obče hudo poškodoval.

Z Reke v Trst došlemu parniku „Venezia“ burja ni dopustila v pristanišče, torej se je moral zasidrati v Miljskem zalivu. — Pod večer je vrgel vihar iz Aleksandrije prišedši Lloydov parnik „Semiramis“ ob „digo“, kjer je običal na dnu. Remorkér „Pluto“ in vladni parnik „Audax“ sta se trudila, da bi ga osvobodila, toda do včeraj zjutraj se jima to še ni posrečilo.

Na kopnem je burja prevrnila kak voz in lepo število ljudi, ki so se pobili več ali manj izdatno. Zdravniška osrednja postaja je imela opravila preko glave, a doslej izdatniše nesreče vendar še ni bilo.

Samomor. Včeraj zjutraj so našli v nekem javnem stranišču na tukajšnjem južnem kolodvoru obešenca. Truplo je moralo viseti že več ur, kajti bilo je povsem otrplo. Zdravnik z zdravniške postaje torej ni mogel storiti družega nego konstatovati smrt. V samomorilcu so spoznali 46letnega čevljarja Frana Simonsiča, stanujočega v ulici dello Scoglio (Vrdela), očeta 6 otrok, ločenega od svoje žene. Simonsiču se je že parkrat zmešalo v glavi in je bil zavoljo tega v bolnišnici,

poslednji čas pa je bil v Ljubljanski norišnici. Šele pred 14 dnevi je došel iz blaznice zopet v Trst. Brzkone mož ni bil pri pravi pameti, ko je izvršil žalostni svoj naklep.

Umri za narkozo. Nedavno smo javili, da je v tukajšnji bolnišnici umrl za narkozo neki težak, katerega so zdravniki hoteli operirati. Sedaj javljajo jednak slučaj iz Miškeca. Tam je umrl valed narkotizovanja logar Vatroslav Poselt. Okolu operacijske mize, na kateri je ležal Poselt, bilo je pet zdravnikov. Opazili so, kako je nesrečnika pričela oblivati smrtna blodost, toda rešiti ga vendar niso mogli.

Dobro vseh ternalnic. Kakor smo te dni sporočili, bil je 14. t. m. zvečer v Sanvincentu v Istri umorjen in oropan posestnik Anton Mauzoni. Prijavili smo tudi, da je sodišče izdalo ternalnico za 18letnim Antonom Harami iz Pulja, pristojnim v Kraljevico, ki je bil na sumu, da je storil to hudodelstvo, toda pobegnil, ne da bi se znalo kam. Včerajšnjega dne pa je došlo z Beke poročilo, da so tam prijeli in zaprli iskanega Haramio. Policijski organi so ga spoznali vsled točnega njegovega osebnega popisa v ternalnici. Kar je izpovedal Harami izprašajočemu ga komisarju, to je za sedaj seveda stroga uradna preiskava.

Ali je opravičen antisemitizem? V ilustracijo tiste drugačne gospodarske „morale“, lastne židom, o kateri je govoril te dni dr. Lueger (glej zadnje izdanje našega lista!), da opraviči antisemitsko gibanje, more služiti nastopna vest ki jo je priobčil „Poljski Dziennik“: Znano je, kako pogubljiv je vpliv judovskih oderuhov na slojeve človeške družbe. Kako grozovito in nečloveško izsesavajo te pljavke svoje žrtve, naj pojasni slučaj, ki se je dogodil pred nekaj dnevi: Neki častnik je potreboval pred tremi meseci nujno 200 gld., prišel je torej k Lvovskemu bogatemu semitskega pokolenja prosit, naj mu jih posodi. Ta mu je privel drugega juda, in drugi tretjega, ki se je dal preprosti po dolgem obotavljanju, da mu svoto posodi pod pogojem, da kupi pri njem naslonjačev (divanov) za 800 gld., ki pa v resnici niso vredni ne 100 gld. Častnik, kateremu je voda v grlo tekla — nepoplačani dolgovi imajo za vojaškega dostojanstvenika hude posledice — je podpisal menjico, glasečo se na 1000 gld. za 3 mesečni obrok. Jud, ki ima 700 gld. čistega dobička, je zavarovan zoper postavu, saj je posodil 200 gld. „brez obresti“, in so naslonjači častniku tako „ugajali“. Ko je potekel obrok in častnik ni mogel izplačati, zažugal je jud materi, da ovadi častnika njegovemu višjemu. Mati je hitela v smrtnem strahu k mlademu odvetniku. Ta je poklical juda v pisarno, kjer je slepar precej poskušal, da bi pridobil odvetnika na svojo stran in mu ponudil 100 gld. nagrade. — Odvetnik mu je žugal, da ga dá zapreti, potem pa se je začelo pogajanje in slednjič je bil goljuf zadovoljen s 600 gld. Pridobil je torej 300 gld. „brez najmanjšega truda“. In list završuje: S takim početjem, ki se vrši v Lvovu na leto ne iedenkrat, ampak tisočkrat, pridobivajo hijene družbe neizmernega premoženja.

Poveden v Bosni. Kakor smo že javili, je škoda, ki jo je napravila voda po nekaterih krajih Bosne, ogromna. Voda je porušila 148 hiš nemške kolonije pri Bjelini; mesto Janja je povsem poplavljen, a kar je najgorje, požrla je voda 19 oseb. Voda je došla takó naglo, da so ljudje na vozovih komaj ubežali besnim valovom. V selu Dvorovi so bežali ljudje na drevje in prebili tam čela dva dni v strašnem dežju. V Balutumi so našli na jednom samem kupu 60 glav utopljenega rogate živine. — Bēda v teh krajih je strašna. Vlada je oredila, da je dovesti in razdeliti med nesrečnike, kar je treba, da se ublaži bēda v prvi mah, kakor hrano in obleko. Njeg. Vel. cesar in kralj je daroval 16.000 gld. za poplavljenice.

Kuhinjski nož in ljubezen. Na Dunaju je tapetarski pomočnik Patak navalil kuhinjskim nožem na svojo ljubico, ker ga je hotela ostaviti. Prizadel ji je hudih ran. Ko so domačini prihiteli nesrečnici v pomoč, zarinil je Patak nož sebi v trebuh. Oba sta smrtno ranjena.

Občinsko gospodarstvo v Budimpešti. Proračun mesta Budimpešte za leto 1897. izkazuje 15.668.733 gld. dohodkov in 15.638.436 gld. stroškov torej 69.703 gld. primanjkljaja. No, v nekem drugem mestu v Avstriji pa so dohodki in stroški mnogo, mnogo manjši, a primanjkljaj mnogo več!

Kava iz Brazilije. Lloydov parnik „Melpomene“ došel je pedvčeršnjim iz Brazilije v Trst. Dovel je 53.000 vreč kave.

Pol hiše se je podrlo. Iz Sarajeva javljajo, da se je včeraj opoldne podrli prečni zid zgradbe deželne banke sarajevske. Ravnatelj banke, Berković in njega soproga sta čula nekako sumljivo prasketanje zid in sta naglo ostavila poslopie. Toda Berkovičeva služabnica se je nekoliko obotavljala in jo je stilo padajoče zidovje. Vled silnega sunka, ki ga je povzročil padec pročelnega zidu, prevrnilo se je malone vse pohištvo.

Stava in truplo. Leta 1892. so našli v neki ulici v Parizu vrečo, v kateri so bili razkosani deli človeškega trupla, toda brez glave. Vse iskanje in preiskovanje je ostalo brezuspešno. Pred par dnevi pa je našel zidar, podirajoči neko hišo, v stropu jedne sobe vzdani omot, a v njem človeške glavo. Sodi se, da ta glava pripada truplu, ki se je bilo našlo leta 1892. Pričela se je nova preiskava.

Ruska vlada in Tolstoj. Poljski listi javljajo iz Peterburga, da ruska vlada nabira materijal za tožbo, katero da hoče dvigniti proti slovečemu pisatelju Levu Tolstemu zaradi propagiranja sekt in pobijanja državne cerkve v Rusiji. Vlada da nameruje prognati Tolstega v Sibirijo. Kolikor se zna za nazore ruskega carja Nikola, ne zasluži ta vest mnogo vere, tim manje, ker so jo objavili poljski listi.

Klub milijonarjev. Te dni se je v Londonu zasedel klub milijonarjev, gospodarjev — ne milijona frankov ali goldinarjev, ampak milijona funtov šterlinov (okolu 12 milijonov gld.)! Prvi pogoj za slehernega, ki hoče vstopiti v ta klub, je, da dokaže, da ima v resnici najmanje jeden milijon šterlin premoženja. Kdor ima n. pr. le milijon goldinarjev ali frankov, ta more biti k večjemu uveden v klub kakor gost, ako se kateri pravi člen „poniža“ toliko, da uvede in predstavi takega „siromaka“. Klub ima že preko 20 članov. Sijaj klubovih prostorov nadkrijlje vse, kar se je doslej videlo sijajnega na svetu.

Akademika nagrada za „krepost“. Pariški akademiki so naravnost ogorčeni, ker so dali nagrado 500 frankov in počastno kolajno — pijanki Cardonin. Nagrada je bila namenjena neki vdovi Cardonin, ki je adoptirala desetero otrok, dasi je siromašna, toda po zmoti listonoše je došla nagrada in kolajna v roke neke druge ženske istega imena, ki pa ljubi bolj — žganje nego otroke. Ta pijanka je v nekih dneh zapila nagrado in v pijanosti izobnula, da ji je akademija prisodila nagrado in kolajno zbot nje — „kreposti“. Tako je došla ta zmeta do znanja akademije.

Menelik obišče Pariz. Iz Pariza poročajo, da je Menelik obljubil, da obišče leta 1900 svetovno razstavo v Parizu, — ako bo še živ.

Loterijske številke, izžrebane dne 25. t. m.:

Praga	36,	17,	30,	52,	90.
Lvov	54,	73,	67,	31,	60.

Književnost.

Popotnikov koledar za slovenske učitelje izide za praznike v goriški tiskarni A. Gabrščka. Poleg navadne koledarske vsebine bo obsegal točen imenik vsega ljudskega šolstva na Slovenskem. — Cena: kleno v platno vezan gld. 1.40, z zlato obrezo 1.50, v usnje vezan gld. 1.70, z zlato obrezo gld. 1.80. — Ustrezno nam je, ako se oglase naročniki že naprej z nakaznico.

„Kapitanova hči“. — Ruski spisal A. S. Puškin, poslovenil Semen Semenovič (psevdonim slovenskega gimn. sedmošolca). — „Slovenska knjižnica“, snopiča 55.-56., je prinesla ta sloveči roman slavnega Rusa; tudi nemška kritika je izrekla, da ta roman spada med najlepše v svetovni književnosti. — In res, pisan je takó zanimivo, vendar vseskozi takó naravno, da je človeku težko odložiti knjigo, predno je ni prečital do konca. — Roman sam obsega 167 gosto tiskanih strani; potem sledi še obširen životopis slavnega Puškina. — Naročniki so dobili ta roman le za 30 novč., dočim velja v razprodaji 36 novč., kar je tudi zelo nizka cena za naše slovenske razmere.

Najnovejše vesti.

Dunaj 26. Poslanska zbornica je dovršila drugo čitanje predloge o uravnavi plač državnim uradnikom.

Budimpešta 26. Prestolni govor o otvorjenju državnega zbora povdarja kakor glavno nalogo določanje proračuna in rešenje predlog za obnovenje pogodbe, potem pridejo na vrsto: preosnova uprave, preosnova civilnega pravnega reda, splošni civilni zakonik, predloga za zboljšanje dohodkov duhovnikom, preosnova valute, preosnova direktnih davkov. Vlada predloži čim preje novi vojaški kazenski zakon in zakonski načrt v kaznovanje izdajstva vojaških tajnosti in ogleduštva. Prestolni govor zaključuje z apelom na patrijotizem in modrost drž. zbora.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za joven — — — — — praznov. za spomlad 1898 8.23 do 8.24 Oves za spomlad 6.00—6.02. Ri za spomlad 6.90—6.92. Koruza za maj-juni 1897. 4.08-4.08 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.25 8.30 od 79 kil. f. 8.35—8.40. od 80 kil. f. 8.40—8.45 od 81 kil. f. 8.50 8.55 od 82 kil. f. 8.60 8.65. Isidmen 6.10—6.10 — — — — — 6.65—6.10.

Pšenica: Omejene ponudbe, srednje povpraševanje. Prodaja 25000 met. stot. po stalnih cenah. Vreme: lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 12.12, november-december 12.12.

Praga. Centrifugal novi, postavljane v Trst + carino vred odpošiljatev procej f. 33 75 34 — — — — — 34.75—35. — — — — —. V glavah sodih 37.50 — — — — —.

Havre. Kava Santos good average za november 60.75 za mare 61.50.

Hamburg. Santos good average za november — — — — — za dec. 50.25, za mare 1897. f. 50.75, za juli 51.50.

Dunajska borza 26. novembra 1896

	včeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	101.30	101.25
Avstrijska renta v srebru	101.15	101.20
Avstrijska renta v zlatu	122.25	122.80
„ „ v kronah	100.95	100.90
Kreditne akcije	363.50	364.50
London 10 let.	119.95	119.85
Napitnina	9.53	9.52 1/2
30 marek	11.75	11.74
100 italij.	45.10	45.16

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Drjavna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju)

Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:
6.30 predp. v Hrpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Hrpelje, Rovinj, Pulj, Divače in na Dunaj
4.40 popol. v Hrpelje, Divače, Dunaj, Pulj in Rovinj.
7.30 „ v Hrpelje (in od Hrpelje brzovlak v Pulj, Divače, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlak ob praznikih:
2.20 popol. v Divače.

DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Hrpelje.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Hrpelje, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljane.
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divače.

b) **Južna železnica.** (Postaja južno železnice.)

Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.35 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9. — „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kornin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko
8.05 „ brzovlak v nabrežino, Videm, Rim.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10. — „ mešani vlak do Mürtzschlaga.

DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürtzschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kornina.
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.20 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.20 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kornina, Nabrežine.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.

Spodaj podpisani, raznašalec našega lista, ki je zajedno **urar**, priporoča se toplo p. n. občinstvu za popravljanje vsakovrstnih ur. Udani

Friderik Colja,

vrtar hiše št. 8 ulica Solitario.

Borzni trg št 14
Sedanja razstava:
50 prikazov
RUSKI CAR
v Parizu
P sebna novost
Ustopenina
20 novč. otroci
10 novč.

Zaloga pohištva

tvrdke Alessandro Levi Minzi
Trst, Via Ribergo, 21 in Piazza Vecchia št. 2
Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.